

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено рішенням
Вченої ради економічного
факультету
прот. № 1 від 30.08.2021 р

Рекомендовано на засіданні
кафедри управління державними і
корпоративного фінансами
прот. № 1 від 27.08.2021 р.

СТРАХУВАННЯ

Силабус

2021/2022 навч. рік

Галузь знань	– 07 «Управління і адміністрування»
Спеціальність	– 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
Освітні програми	– «Управління фінансами, банківська справа і страхування» «Управління фінансами та трейдинг на світових фінансових ринках»
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Кількість кредитів ЄКТС	– 3

Спікер курсу – Стешенко Олена Дамирівна (канд. економ. наук, доцент)
Контакти: 38 (057) 730-10-94, e-mail: steshenkoed@kart.edu.ua

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Дисципліна «Страховання» є однією з профілюючих дисциплін в програмі підготовки фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та професійно-орієнтованою дисципліною в програмах підготовки фахівців інших економічних спеціальностей у вищих навчальних закладах. Особливістю даного курсу є акцентування уваги страхуванню на залізничному транспорті, що є дуже актуальним в сучасних умовах господарювання. Це підтверджується інформацією з офіційних сайтів:

https://www.pzu.com.ua/corporate/spetstransport_zd_transport/strahuvannya_zd_transport.html та

https://www.uz.gov.ua/passengers/station_services_and_facilities/test/

ЗАПЛАНОВАНІ (КОМПЕТЕНТНОСТІ)

РЕЗУЛЬТАТИ

НАВЧАННЯ

Заплановані загальні компетентності (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК), результатами навчання (ПР):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем, зокрема страхування.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації

ПР04. Знати механізм функціонування страхування

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів та страхування.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів та страхування.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості

до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Кожен з нас багато працює, створюючи собі і своїй сім'ї міцний фінансовий фундамент. Купуємо автомобілі, нову техніку в свій власний будинок, одним словом – зводимо рожевий замок. Але не кожен з нас замислюється, що будь-

який з прожитих днів, може принести неприємні сюрпризи. Адже Ви погодитесь, що переглядаючи хроніку ДТП, що сталися за минулий тиждень, в голові стрімко проноситься думка «так, це може статися, але тільки не зі мною». На сьогоднішній день, у всіх розвинених країнах світу **страхування є нормою**. Люди стали чітко розуміти, що життя не можна контролювати, скільки б грошей не було. Завжди може статися щось, що повністю переверне розмірені дні. Європейці, які звикли до комфорту, вже перестали нервувати у форс-мажорних ситуаціях, тому що у них **є страховка**.

Отже одним із найбільш важливих і складних завдань, які в найближчій перспективі слід вирішувати українському страховому ринку є розвиток страхової культури громадян та підвищення фінансової освіченості учасників страхового ринку.

Організація навчання

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття раз у тиждень. При викладанні дисципліни «Страхування» для активізації навчального процесу на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як міні-лекції, кейс-технології, семінари-дискусії, ділові ігри та ситуаційні завдання.

Вивчення дисципліни ґрунтується на засвоєних студентами базових знаннях в галузі макро- і мікроекономічної теорії, економічної історії, економіки підприємств, фінансів, обліку і аналізу, достатній математичній та статистичній підготовці.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить теоретичні питання, тести й задачу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння студентами теоретичних і практичних аспектів страхування.

Теми курсу

Кожна тема побудована так, щоб активізувати пізнавальну діяльність здобувача вищої освіти. Велика увага на лекційних та практичних заняттях приділена ключовим елементам механізму взаємовідносин між страхувальником і страховиком з акцентом на дії й інтереси першого.

Змістовий модуль 1. Методологічні аспекти організації страхування

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування

Тема 2. Класифікація страхування

Тема 3. Страховий ринок

Тема 4. Фінансові основи страхової діяльності

Тема 5. Страхові ризики та їх оцінка

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих видів страхування

Тема 6. Страхування майна

Тема 7. Особове страхування

Тема 8. Страхування відповідальності

Тема 9. Перестрахування і співстрахування

Страхування // Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальне науково-дослідницьке завдання	
	Типові кейси	
	Іспит	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/> (Ресурси бібліотеки УкрДУЗТ)
- 2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
- 3 <http://kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (КМУ));
- 4 <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
- 5 <http://forsnsurer.com> (Страхування в Україні);
- 6 <http://mtsbu.ua> (МТСБУ);
- 7 <http://uainsur.com/> (Ліга страхових організацій України).

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на **форумі** [finance.ua](https://forum.finance.ua) [https://forum.finance.ua/](https://forum.finance.ua) у розділі страхування.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування: іспит.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ. Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100бальна шкала оцінювання. Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за

100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		2 семестр 3 курсу
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10
Підсумок		60

Курсова робота з дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання	Розподіл балів
<ul style="list-style-type: none"> - глибоке розкриття досліджуваної теми; - відображення власної позиції щодо досліджуваної тематики; - використання сучасних статистичних та фактичних даних; - логічне та грамотне викладення матеріалу; - належне оформлення роботи; - вчасне представлення роботи на перевірку викладачеві; 	до 75
Захист курсової роботи (аргументовані відповіді на питання викладача)	0-25
Підсумок	до 100

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до встановленого терміну. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній діяльності, роботі конференцій, студентських наукових гуртках, підготовці публікацій, а також були переможцями, призерами та учасниками олімпіад з навчальних дисциплін, спеціальності, наукових конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (до 15 балів).

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3, 2) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів

Стешенко Олена Дамирівна (<http://kart.edu.ua/pro-kafedru-f-ua/kolektivkafedrifuu/steshenko-f-ua>) – лектор з питань страхування в УкрДУЗТ. Кандидат економічних наук з 2001 року. Дисертацію захистила у 2000 році у спеціалізованій вченій раді при Харківському національному університеті В.Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України 08.02.03 – «Організація управління, планування і регулювання економікою». Доцент кафедри фінансів з 2003 р. Напрямок наукової діяльності: удосконалення механізму страхування підприємницьких ризиків. Автор понад 100 наукових праць.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо

воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, комунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=5246>